

Fizika 1 – Mechanika 1. házi feladat megoldás

Az A test sebességét az alábbi függvény írja le:

$$\mathbf{v}_A(t) = (5-2t) \mathbf{i} + \left(3\pi \sin\left(\frac{\pi}{2}t\right)\right) \mathbf{j} - \frac{4}{t+2^2} \mathbf{k} \quad [\text{m/s}] \quad (\text{az időt s-ban mérjük})$$

a) Honnan indul a test a $t = 0$ -ban, ha 2 s alatt az origóba jut?

A B test az $\mathbf{r}_{B0} = 10 \mathbf{i}$ [m] pontból indul a $t = 0$ -ban, és a sebessége

$$\mathbf{v}_B(t) = (5-kt) \mathbf{i} \quad [\text{m/s}]$$

b) Találkozik-e a másik testtel az origóban, ha $k = 4 \text{ m/s}^2$?

Ha nem, akkor k milyen értékére találkoznának?

Megoldás:

a)

$$x_A(t) = x_{A0} + \int_0^t v_{Ax} dt = x_{A0} + [5t - t^2]_0^t = x_{A0} + 5t - t^2$$

$t = 2$ s-ban $x_A = 0$:

$$x_A(2) = x_{A0} + 5 \cdot 2 - 2^2 = x_{A0} + 6 = 0 \quad \rightarrow \quad x_{A0} = -6 \text{ [m]}$$

$$y_A(t) = y_{A0} + \int_0^t v_{Ay} dt = y_{A0} + \left[-6 \cos\left(\frac{\pi}{2}t\right)\right]_0^t = y_{A0} - 6 \cos\left(\frac{\pi}{2}t\right) + 6$$

$t = 2$ s-ban $y_A = 0$:

$$y_A(2) = y_{A0} - 6 \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot 2\right) + 6 = y_{A0} + 6 + 6 = 0 \quad \rightarrow \quad y_{A0} = -12 \text{ [m]}$$

$$z_A(t) = z_{A0} + \int_0^t v_{Az} dt = z_{A0} + [-4 \ln(t+4)]_0^t = z_{A0} - 4 \ln(t+4) + 4 \cdot \ln 4$$

$t = 2$ s-ban $z_A = 0$:

$$z_A(2) = z_{A0} - 4 \cdot \ln 6 + 4 \cdot \ln 4 \approx z_{A0} - 1,622 = 0 \quad \rightarrow \quad z_{A0} = 1,622 \text{ [m]}$$

illetve ha valaki $v_{Az} = -\frac{4}{(t+2)^2}$ függvénnyel számolt:

$$z_A(t) = z_{A0} + \int_0^t v_{Az} dt = z_{A0} + \left[\frac{4}{t+2}\right]_0^t = z_{A0} + \frac{4}{t+2} - 2$$

$t = 2$ s-ban $z_A = 0$:

$$z_A(2) = z_{A0} + \frac{4}{2+2} - 2 = z_{A0} - 1 = 0 \quad \rightarrow \quad z_{A0} = 1 \text{ [m]}$$

tehát az $\mathbf{r}_{A0} = -6 \mathbf{i} - 12 \mathbf{j} + 1,622 \mathbf{k}$ [m] pontból indult az A test (ill. az $\mathbf{r}_{A0} = \dots + 1 \mathbf{k}$ [m] pontból).

b)

$$x_B(t) = x_{B0} + \int_0^t v_{Bx} dt = 10 + 5t - \frac{k}{2}t^2$$

$k = 4$ esetén $x_B(t) = 10 + 5t - 2t^2$,

$t = 2$ s-ban $x_B(2) = 10 + 5 \cdot 2 - 2 \cdot 2^2 = 12$ [m], tehát nem találkoznak.

Azt a k értéket keressük, amivel $t = 2$ esetén $x_B = 0$:

$$x_B(2) = 10 + 5 \cdot 2 - \frac{k}{2} \cdot 2^2 = 20 - 2k = 0 \quad \rightarrow \quad k = 10 \text{ [m/s}^2\text{]}$$